

TABORIŠČNIK

NEDELJSKA IZDAJA

Štev. 109., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Nedelja, 20. aprila 1947.

DOBRI PASTIR

Jaz sem dobri pastir in poznam svoje ovce in moje poznajo mene, kakor mene pozna Oče in jaz poznam Očeta, in svoje življenje dam za svoje ovce. Še druge ovce imam, ki niso iz tega hleva, tudi tiste moram pripeljati; in poslušale bodo moj glas in bo ena čreda, en pastir.

Zlasti za vse tiste, ki jih neprestano mori skrb, kaj bo v bodoče, je važen tale evangelij. Kako natančno in lepo je vse razloženo v priliki. Dobri pastir hodi pred ovcami in jih vodi.

Samo zanje živi, skrbi in dela, vsa Njegova ljubezen velja samo njim. Vedno je njegova skrb obrnjena v to, da se jim najbolje godi, da so obvarovane vsake nevarnosti in nesreče. Samo tja jih vodi, kjer ve, da je zanje najbolje. Seveda jih je do takih dobrih predvsem slabim zavarovanih krajev, treba včasih voditi skozi puste kraje, preko slabih, nevarnih, neprehodnih potov. Ovce se tega branijo, ker ne vedo, da jih hoče pastir, ki vse pozna, pripeljati preko slabega do najboljšega.

Pride tudi do pravih nevarnosti. Pastir se v teh postavi v bran za svoje ovce, spusti se v boj z vsakim sovražnikom, pa čeprav bi ga to stalo življenje.

Tudi zgubi se kaka ovca. Pa pastir pusti celo čredo in jo gre iskat. Ne odneha, dokler je ne najde. Potem jo zadene na rame in jo vesel nase nazaj.

To je podoba pastirja naših duš - Jezusa. Zaupajmo se Mu popolnoma, brez pridržka, brez strahu, čeprav ne razumemo potov, po katerih nas vodi. Trda so včasih, tako huda, da mislimo, da nam jih ni mogoče hoditi, pa se hočemo ustavljati, da ne bi hodili po njih za svojim Pastirjem. Ovce smo, ki ne vidimo in ne razumemo, zakaj in kam nas vodi. Glejte pred nami hodi, z vsakim sovražnikom se bo spustil v boj, da nas bo varno in zanesljivo pripeljal na za naše duše najboljšo pašo.

Če se je katera od Njegovih ovac zgubila, naj posluša Njegov iščoč glas, ki jo kliče in vabi nazaj, naj se mu da najti in zadeti na rame, ker le pod Njegovim vodstvom je varnost, brezskrbnost in dušni mir.

POMLADNO CVETJE SE BUDI

Pomladno cvetje se budi,
Gospoda, ki je vstal slavi,
narava poje nam v pozdrav:
"Zveličar je resnično vstal!"

Pomladne sapice šušte,
v dobravah ptice žvrgole,
da je Gospod iz groba vstal,
na veke nam bo kraljeval.

Spev aleluja poje svet,
med nami je Zveličar spet,
trpečim upanje budi,
tolažbo žalostnim deli.

Pozdravljena, velika noč,
ti upanje in naša moč,
obišči srca grešna vsa,
in vrni jim Zveličarja!

BOG V NAS

Ob smrti enega najvidnejših francoskih državnikov Clemenceaua, ki so ga Francozi sami in to ne po krivici, imenovali "tiger", je prišlo na knjižni trg polno knjig in brošur, ki so priobčevale spomine iz državnikovega življenja. Med njimi eden vzbuja prav posebno pozornost in na človeka napravi nepozaben vtis.

Nek slikar - portretist bi imel naslikati Clemenceaua. Slavni državnik je hodil dan na dan sedet pred umetnika, ki naj bi njegove poteze iz obraza prenesel na platno. Toda umetniku, ki je bil sicer zelo spreten v tem delu, ni šlo delo nič kaj izpod rok. Nekega dne je ves nemiren vrgeč čopič iz rok in se opravičil: "oprostite, ekselencja, vas ne morem naslikati".

Državnik se je čudil, povpraševal, zakaj ne. Umetnik pa je trdil vedno le to, da ne more.

Ko ga je pozneje njegov najožji prijatelj vprašal, zakaj pravzaprav državnika ni slikal, je ta odkrito priznal: "Nisem ga mogel naslikati, ker med menoj in njim zija prepad. Jaz sem katoličan, on pa brezverec, ki taji Boga. Kako naj naslikam takega človeka? Poteze njegovega obraza so se mi zdele železne in nisem jih mogel prenesti na platno. Zato sem delo odložil.

Umetnik je pustil sliko nedovršeno. Ni mogel naslikati človeka, ki taji Boga. Prav je imel. Saj to kar dela človeka zares človeka in ga povzdiguje nad žival, je vera v Boga. Kdor te vere nima, tudi nima dušnega življenja in je pravzaprav le še žival. Kdor v Boga ne veruje, ne more biti človek ustvarjen po božji podobi, ter ne skladnosti med njegovim čelom in ostalim obrazom. Njegov profil je sicer človeški, za njegovim čelom pa je pamet, ki zanika to kar nas dviga nad žival: bogupodobnost.

Ali ni ta misel posebno značilna in resnična za današnji čas? Zato torej plemenitost človeških potez vedno bolj izginja iz človeških obrazov. Božje poteze se iz obrazov izgubljajo.

Morda so, brat, sestra, tudi iz tvojega obraza že izginile

božje poteze?

Vera, močna vera v novovstalega Odrašenika ti jih bo na obraz spet priključala. Zato: Z a u p a j i n v e r u j!

ŽIVLJENJE BOŽJIH OTROK

Eno z Jezusom.

"Jaz sem trta, vi mladike"

(Jn 15,5)

Mi smo eno s Kristusom. Da bi nam Kristus pojasnil to resnico, se je poslužil primera o trti in mladikah. To je storil na veliki četrtek v dvorani zadnje večerje. Takrat je bila pomlad.

Apostoli so vsaki dan lahko opazovali, kako na gionskem griču, ki je bil posejan z vinogradi, pod dihom pomladi trte brstijo.

"Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu; zakaj brez mene ne morete nič storiti." (Jn 15, 5).

Primer je jasna. Mi živimo od božjega življenja kakor veja, mladika živi od življenja debla. Med Jezusom in nami je življenska zveza. Med Njim in nami je tesna povezanost, zakaj bolj tesne zveze ni, kakor je zveza mladik z deblom, ki živijo od soka, ki prihaja iz debla; mladika rodi sadove le v moči življenskega soka, ki priteka iz debla.

Ta zveza ne uniči naše osebnosti, pač pa nas tesno poveže s Kristusom. Med nami in Kristusom ostane še razlika. Toda Kristus živi v nas, kakor življenje soka, ki prihaja iz debla in kroži po veji.

Nauk sv. Pavla.

Človeško telo je sestavljeno iz različnih udov, ki vsi skupaj tvorijo celoto. Katoličani so udje enega telesa, katerega glava je Kristus. Sv. apostol Pavel govori o tem v prvem pismu Korinčanom: "Kakor je namreč eno telo in ima mnogo udov, vsi telesni udje pa so, čeprav jih je mnogo, eno telo; tako tudi Kristus. V enem duhu smo bili namreč mi vsi krščeni v eno telo. Tako pa je mnogo udov, eno pa telo... Vi pa ste Kristusovo telo in posamezni udje." (I Kor 12; 12 - 14; 21; 27;) to je tista misel, ki jo najdemo tudi v pismu do

Kolašanov pravi: In On je glava telesu, Cerkvi; On je začetek, prvorojenec iz mrtvih, da med vsemi zavzame prvo mesto." (Kol 1, 18).

Tukaj je čisto jasno, da ne gre za Kristusovo zgodovinska telo, ki je poveljčano v nebesih. Sv. Pavel govori o telesu Cerkve. To delo so vse duše onih katoličanov, ki so prejele posvečujočo milost božjo. Vsi tvorijo s Kristusom eno samo telo, en organizem, skrivnostno ali mistično telo, katerega glava je Kristus. X.

IZ MOLITVENIČA

STARE IN NOVE ZAVEZE - TOBIJEVA HVALNICA.
(TOB.13, 1-10)

Lepa pesem izgnanca Tobije, ki je v duh. brevirju uvrščena med psalme, je tako pomembna za nas, da je vredno, če jo preišljeno beremo.

I. Blagoslovljen bodi Bog, ki živi na veke,
Njegovo kraljevanje traja večno.
On sam udarja in se spet usmili,
On vodi skozi pekel (trpljenja) in spet nazaj pripelje,
nihče ne ubeži Njegovi roki. -

II. Slavite Ga sinovi Izraelovi pred poganskimi ljudstvi
zakaj On nas je razkropil med nje.
Kažite tukaj, kako je On velik,

Njegovo hvalo oznanjajte vsemu, kar živi.
On je namreč naš Gospod in Bog,
On naš oče na veke.
Tepe nas zaradi naših krivic;
pa spet se bo usmilil in vas zbral iz srede vseh narodov,
med katerimi ste razkropljeni,
če se spreobrnate k Njemu iz vsega srcain vse svoje duše,
da boste delali to kar je prav pred Njim
takrat se bo obrnil k vam,
Svojega obličja ne bo več skrival pred vami.
Premišlujte, kaj vam bo naklonil
in proslavljajte Ga na vsa usta.
Hvalite Gospoda pravičnega,
pojte hvalnico Kralju vekov!

III. V deželi svojega izgnanstva Ga slavim
in kažem Njegovo moč in veličino grešnemu rodu.
Spreobrnite se grešniki in delajte kar je pred Njim prav;
pa vam bo gotovo naklonjen in vam bo skazal usmiljenje.
Tako bom slavil svojega Boga in Kralja nebeškega,
moja duša se bo radovala v Njem, ki je velik.

OBLAST STARŠEV

Živimo v strašnih, velikih in zgodovinskih časih. Presto-
li in države propadajo in nastajajo nove. Sami smo doživeli, kako
Bog tiste, ki oblast zlorabljajo, strašno kaznuje. Može, ki jih
je še pred nekaj leti ljudska množica slavila, celo oboževala,
danes preklinja, pozabljeni leže v svojih grobovih.

1. Poseben znak današnje dobe je propad družin. Naše dru-
žine so omajane, razrahljane. Zakaj? Kje je krivda? Krivda je na
starših in na otrocih.

Povdariti moram, da družina, ki ne priznava Kristusovega
nauka, božjih zapovedi, nima bodočnosti. Podobna je hiši zidani
na pesek. Lokler je lepo sončno vreme hiša še stoji. Ko pa pridejo
nevihte, zabuče viharji, pridruže nalivi, se hiša zruši in nastane
strašna, razvalina. Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo,
kateri jo zidajo. Družine, ki ne priznavajo božje oblasti nad se-
boj, propadajo in se rušijo. Današnji časi to jasno dokazujejo.

Sv. Pavel pravi, da ni oblasti razen od Boga. Bog je
vir vse oblasti. Vsaka oblast je od Njega. Vsak, kdor je na pra-
vičen način prišel do oblasti, je prišel do nje po božji volji.
Posebno velja to za starše, moža in ženo, očeta in mater. Dan po-
roke je bi za starše nad vse važen, odločilen dan. Pred oltarjem
ste izgovorili besedo: Da! Hočem! Privolili ste v zakon. Torej
ste sprejeli nase vse pravice, pa tudi vse dolžnosti zakonskih
mož in žena, očetov in mater. Prav tedaj se je sklonil k vam vse-
mogočni Bog, ki je vse iz nič ustvaril. Vam na ljubo se je Bog sam
odpovedal delu svojih pravic in jih vam izročil. Poklical vas je
v svojo čudovito stvariteljsko delavnico. Po vas prižiga novemu
rodu luč življenja tako, da mož in žena po volji Najvišjega, dasta,
pripravita otroku telo. Bog sam pa mu že takoj ob spočetju vdihne
neumljivo dušo. Starši torej z Bogom sodelujejo pri stvarjenju
novega človeka. Mož, žena, ki sta po zakramentu sv. zakona posve-
čena z neločljivo zvezo in Vsemogočni neskončno sveti Bog vzajemno
ustvarijo novega človeka. Kako veličastne, a obenem odgovorne pra-
vice, ki jih imajo starši že ob spočetju otrokovem.

Od Boga, pravi sv. Pavel, prihaja vsako očetovstvo. Bog
sam je oče vseh ljudi. Bog bi mogel vso oblast mož, očetov sam iz-
vrševati, sam človeka vzgajati, sam ga voditi skozi življenje, sam
mu ukazovati in zapovedovati. Toda Bog je tudi to važno oblast
prepustil ljudem. V starših, torej v možih in očetih je izbral
svoje namestnike, da bi ga pri vodstvu, vzgoji otrok nadomeščali,
obenem pa Boga posnemali v neskončni dobrotljivosti, delili ljube-
zen in dobrote. Zato pravi katekizem, da so starši namestniki bo-
žji in za Bogom največji dobrotniki.

Če bi se vsak mož, vsak oče vedno zavedal: Od Boga imam
svoje veličastno oblast. Namesto Boga sem postavljen otroku, da ga
vzgajam, učim, odvrčam od slabega, pridobivam za dobro, kako vse
drugače bi izvrševali svojo oblast. Kako vse drugače bi nastopali!
Ker pa so pozabili, da je njihova oblast del božje oblasti, da
jo morajo vedno prav, po volji božji rabiti, zato je danes toliko
družin pravih razvalin.

Starši so božji namestniki. Namesto Boga otroka uče, ga
vzgajajo, svare pred slabim in vneajo za dobro. Če to promišlju-
jemo, moramo tudi mi klicati s sv. Pavlom, da je zakon velika
skrivnost v Kristusu in v Cerkvi. Dolžnosti pravice mož in očetov
so tako veličastne, da mora vsak mož, vsak oče govoriti: Nisem sam
od sebe to, kar sem. Po milosti božji sem, kar sem. Bog me je po-
klical, da sem ustanovil družino, Bog mi je dal, da sem postal oče.

Velike reči mi je storil On, ki je mogočen in je Njegovo ime sveto, moraš klicati. Da po milosti božji, dani od zgoraj ste zastopniki, namestniki božji v družinah.

Že poganski narodi so se zavedali, da ima oče v družini posebno važno poslanstvo. Pri mnogih nevernih rodovih so očetje nam domestovali duhovnike, vodili skupne molitve, opravljali daritve, razsojali prepire, sodili in tudi določali plačilo ali kazni. Ali ni to dokaz, da so že ti narodi, katerim še ni svetila luč Kristusove resnice, slutili, kako velika, veličastna je oblast očetova v družini.

Bilo je veliki petek. Jezus, božji Sin, stoji pred sodnikom Poncijem Pilatom. Tisti Jezus stoji pred njim, ki je govoril:

Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pilat to sluti, da ima opraviti z božjim Sinom, z osebo, ki ima večjo oblast, kakor je njegova. Zato ga vpraša: Odkod si ti? Jezus molči. Pilat mu reče: Meni ne odgovarjaš? Ne veš, da imam oblast križati te in oblast oprostiti te? Kaj odgovori na to Gospod? Pomislite! Ne pravi: Ti nimaš nobene oblasti. Ne! Jezus prizna, da oblast ima, toda ne sam od sebe ampak od Boga. "Nobene oblasti ne bi imel do mene, če bi ti ne bilo dano od zgoraj! Važne besede tudi za vsakega moža, očeta... Kristus, ki mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, vam je dal veliko, da, naravnost nerazumljivo čast in oblast. Toda te oblasti ne bi imeli do otrok, do družine, če bi vam ne bila dana od zgoraj, če bi vam je ne dal Bog. Bog vas je izbral za svoje namestnike, svoje zastopnike; po vas Bog, nebeški Oče, Oče vsoga človeškega rodu, deli družinam, otrokom naravne in nadnaravne dobrote. O, kako velika je čast, odlika biti oče, namestnik, zastopnik božji v družini. Kako neizmerna je njegova oblast.

Avtoriteta staršev, očetov in matere, je za družino velike važnosti. Zato sv. Cerkve naroča otrokom, naj spoštujejo, ubogajo in ljubijo svoje starše. Sovražniki Cerkve se zavedajo, da bodo družine tisti hip uničili, ko bodo otroke privedli do tega, da se bodo upirali oblasti staršev. Znano je, da so se zlasti v zadnjih časih pojavile zmote, ki trdijo, da ima vso pravico do otrok država, ne starši. Država je edina nosilka oblasti, avtoritete. Tako je učil komunizem, nemški nacizem in laški fašizem. Kaj so dosegli? Vzgojili so velike množice brezbožnikov, zločincev vseh vrst.

Starši se pa morajo svoje avtoritete, svoje oblasti tudi zavedati. Pravice in dolžnosti, ki so jih starši sprejeli od Boga, ostanejo tudi potem, ko otroci dorastejo, ko si izbero samostojen poklic. Avtoriteta staršev ostane tudi na stara leta. - Zato morajo starši svoj ugled varovati in svoje pravice in dolžnosti izvrševati tudi nad odraslimi otroki. Otrokom pa, četudi so že odrasli in se avtoriteti staršev upirajo, velja beseda sv. Pavla: Kdor se upira oblasti staršev, se upira božji naredbi.

Kakor je zakon odlika, velika skrivnost, tako je tudi avtoriteta staršev, njihova čast in oblast velika skrivnost v Kristusu in v Cerkvi... Zato možje in žene, pomislite, kaj vam je zaupal in dal Bog. Za svoje namestnike vas je izbral. Zavedajte se še posebno v današnjih dneh svojega poslanstva, ki ga imate v družini. Bodite otrokom res božji, ne posvetni namestniki in pravi, resnični dobrotniki!

=====

ALI TI JE ŽE KDAJ ŠKODILO, ČE SI OPUSTIL PREPOVEDANO STVAR?
ČEMU HOČEŠ VEDETI, KAKO JE Z DRUGIMI, DOKLER SAM SEBE NE POZNAŠ.
KAJ TI KORISTI, ČE ZGUBIŠ BOGA RADI MINLJIVE REČI, KATERO BOS MORAL
SPET PUSTITI?

=====

SVETA KRI

(Nadaljevanje)

Od dvora je rad sprejemal vzgojo in delo in se zato tudi izvežbal za odličnega vojskovodjo in je dajal cesarju samemu veliko upanja. Slavni vojaški čini in vestno izvrševanje vseh dolžnosti so mu pridobili veliko naklonjenost cesarjevo. Ves dvor ga je vzljubil, kot bi bil član same cesarjeve rodbine.

Na dvoru se je seznanil s cesarjevo hčerko Evdoksijo, ki je bila nekaj let mlajša od njega. Morda je cesar sam rad videl to prijateljstvo in naklonjenost, ki sta jo gojila drug do drugega Bricij in Evdoksija. Toda Briciju ni bilo do tega, da bi se ožnil. Ne smemo pa misliti, da je morda zato Evdoksijo zavračal in ni imel rad njene družbe. Ne, obratno. Njegovo največje razvedrilo je bilo kramljanje z Evdoksijo. Pa ni bilo to prazno govorjenje, ampak sta vedno drug drugega spodbujala k lepemu krepostnemu življenju.

Nekega dne sta zopet sedela v cesarski palači in se ozirala tja na kupolo katedrale Hagije Zofije.

"Poglej, Bricij," je rekla Evdoksija in pokazala proti cerkvi svete Zofije, "pravkar sem se spomnila na čudež, ki se je pred davnim časom zgodil v cerkvi svete Zofije. Priporočala mi je o njem moja draga mati. In po ustnem izročilu se je ves dogodek ohranil do današnjega dne."

"Ali mi ga hočeš zaupati", pravi Bricij, "zelo me zanima".

"Seveda, prav rada," je rekla Evdoksija in začela pripovedovati ves dogodek zgodovine kipoborcev prav do onega dne, ko se je zgodil zločin nad svetim razpelom.

Ko je končala je vprašal Bricij: "Ali sedaj še časte relikvije svete Krvi Kristusove?"

"Še, toda ne več tako kot v prvih desetletjih", toda te svete relikvije veljajo za največjo svetinjo in dragocenost ne samo cerkve, ampak vsega našega stolnega mesta Carigrada."

Od tega dne je Bricij vsak dan obiskal cerkev in počastil Presveto Rešnjo Kri Kristusovo.

--//--

Kakor je Bricij rad sprejemal od dvora vzgojo in vse, kar je od njega prihajalo dobrega in lepega, tako je sovražil in zavračal vse, kar je bilo na njem plehkega in mnogokrat celo nesramnega.

Udeleževal se je dvornih zabav in plesov, pa ne zato, da bi se sam zabaval, ampak zato, da je bdel nad Evdoksijo, ki se je čeprav nerada morala udeleževati dvornih prireditev. Mnogokrat se je moral krepko potegniti za njeno čast in, če ni bilo drugače tudi z grda odgnati kakega nasilneža, ki se ga ni mogla otresti. Naravnost žalostilo pa ga je nesramno obnašanje, posebno tistih ljudi, ki bi morali dajati lep vzgled drugim. Ko je opazoval vse to življenje na cesarskem dvoru, se je še bolj utrdil v svojem svetem življenju.

V svoji službi je stalno napredoval in dosegel visoke časti in zasedel odgovorna mesta na carigrajskem dvoru.

4. Bogato plačilo.

Toda vse časti in službe, kakor tudi dvorni ceremonijal se mu je zdel vsak dan bolj odvraten in takorekoč nesmiseln. Molil je veliko. Veliko premišljeval. Končno se je odločil, da zapusti svojo službo in časti ter se poda v domovino.

Pri cesarju je zaprosil za službeni razgovor, katerega mu

je cesar tudi rad dovolil.

"Premilostni gospod!" je nagovoril cesarja, ki je bil poleg polkovnika Andronika njegov največji dobrotnik". Po vroči molitvi in po dolgem vsestranskem razmišljanju sem se odločil, da zapustim Vašo službo, Vaš dvor in Vaše slavno mesto in se podam v svojo domovino na Dansko."

Cesar se je silno začudil in smatral odpoved za veliko žalitev in nehvaležnost.

"Ali te je morda kdo razžalil, ali morda česa pogrešaš, ali se ti je zgodila kaka krivica? Povej! Pripravljen sem ustreči vsaki tvoji želji" je dejal cesar, ki bi ga ogovoril od njegove namere.

Bricij pa je odgovoril:

"Preveč me dolžite, milostni gospod, ako mislite, da je ugasnila moja hvaležnost do Vas in do Vašega dvora, ki je postal moj drugi dom in moja nova domovina. Toda višje dolžnosti me kličejo v domovino. In ta klic je meni svet. Že leta in leta je sveti nauk Kristusov na Danskem teptan in zaničevan in zdaj pobožni cesar Oton Veliki pripravlja boj s kraljem Gromom in hoče to nečastno malikovanje z enim samim udarcem odstraniti in križu našega Odrešenika na obali Severnega morja zopet vrniti čast, ki mu pripada. Temu klicu se moram tudi jaz odzvati".

Nato se cesar pomiri in pravi:

"Plemenit je tvoj namen. Pojdi v imenu Gospodovem. Toda preje zahtevaj od mene cesarski dar v spomin in plačilo tvojega zvestega službovanja. Nobena stvar ni predragočena, da bi ti jo odrekel."

Bricij se je globoko zahvalil za vse, kar je prejel od dvora dobrega, lepega in koristnega, toda v svoji veliki skromnosti na cesarjevo ponudbo ni mogel odgovoriti.

(Dalje prihodnjič.)

LUČ NA POTI DOMOV

(Nadaljevanje.)

Obraz mu je v dolgih, hudih dnevih švedskega ujetništva prerasla divja brada. Preko celega čela, ki je bilo nekoč tako mladeniško jasno, se je širila globoka brazgotina. Na mladeniča, ki je bil svoj čas tako brhek, ni spominjalo več nič drugega kot meč, s katerim je odšel.

Naštetokrat ga je sukal v poštenem boju in prav po njem so mu soborci dali častno ime: "Meč Matere Božje." Sedaj je bilo to leskeče orožje iz študentovskih let že popolnoma oškrbinjeno in njegov lesk je razjedla rja. Nosil ga je pa vendar še vedno ob strani opasanega na obdrgnjenem usnjatem pasu, saj mu je bilo to zadnja priča nekdanjih veselih, zornih dni.

Tako se je v majskega popoldnevu mladenič z Marijinim mečem bližal kraju svoje mladostne sroče. Istočasno pa je sedela pred grajskimi vrati pod španskim bezgom Lavretica in vezla.

Tako lepo se je videl pred njim dom njegovih očetov. Majsko sonce se je bližalo zatonu. Njegovi žarki so se nalahno bližali grajskim oknom in jih zlatili z večernim zlatom. Krištof je vse to gledal od daleč. Njegovo hrepenenje pa je hitelo skozi pozlačena okna, da bi pozdravilo osivelo mamico. V srcu so se mu budile otožne misli: "Najbrže stoji tam gori pri oknu in se ozira po meni. Kaj pa, če ne več? Kdo potem gospodari v teh prostorih? Lavreta? Maja Lavretica? Ali jo bom videl spet danes? V pravi veri? Kaj pa, če je ostala še zmeraj v krivi veri? Ne, ne, saj ni mogoče. Saj sem

vendar zanj o prelil cele potoke svoje krvi."

O, kolikrat je mislil na svojo deklico na krvavih poljanah tam gori po Švabskem, Bavarskem, v Prusiji. Kolikokrat mu je sovražna sablja odprla žilo, vselej je pustil, da mu je za kakih pet srčnih utripov tekla rdeča kri, preden je rano obvezal z robcem: vse to pa samo zato, da bi se ona spet vrnila k pravi veri. Na te trenutke je pomislil mladenič: "Ne! Ni mogoče, da bi ostala v krivi veri" in vesel je nadaljeval svojo pot.

"Če je pa vseeno le ostala v krivi veri", se mu je oglašal dvom v srcu. Moj Bog, ta glas! Tolikokrat ga je slišal v sebi v dolgih urah v švedskih ječah. Na trdih kamnitih cestah mu je stokrat in stokrat zasajal v srce dvom. Sedaj zopet... Postal je in se vprašal: "Moj Bog, če je ostala v krivi veri! Uboga, draga dušica!" Kakor težak kamen mu je legla ta misel na dušo. Če je njegova Lavretica še vedno omrežena v zmotah krive vere, potem ne bo smel prestopiti praga gradu svojih očetov. Ko je v švedskih verigah vzdihoval po svobodi se je nebeški Kraljici takole zaobljubil: Če bo tedaj, ko bo spet svoboden, njegova ljubljena deklica še vedno tavalala v zmotah nove vere, potem tako dolgo ne bo stopil kot gospodar na svoj grad, dokler te ljubljene dušice ne pripelje spet v naročje božjega kraljestva. Še več. Če je Lavretica še vedno v krivi veri, potem ne bo smel nikoli pred njo stopiti in ji reči: "Spomni se jabolčnega cvetja!" Še spoznati se ji ne bo smel dati.

"Če bi na primer zdajle bila pred menoj Lavreta še v krivi veri... pa bi dala svojo našno ročico v mojo izdelano roko, potem moj Bog, ji ne bi smel reči niti tega: "Lavretka, ali se spomniš jabolčnega cvetja? Poglej me, jaz sem tvoj Kristof!" Ne, ne smem ji tega reči. Knez bi mi sicer najbrže dal izprazniti grad, Lavretka bi bila pa zame zgubljenal! Ne, ne smem se ji dati spoznati!"

Take in podobne zle slutnje mučijo od vojne zagorelega popotnika. Komaj, komaj opazi stotine pozdravov, s katerimi ga pozdravljajo majske cvetke na domačih tleh. Tudi ljudje iz vasi pod gradom mu že prihajajo nasproti. Kristof je v njih prepoznaval znane obraze. Tesno mu je bilo pri srcu. Rad bi koga vprašal, če po grajskih sobanah še hodi gospa z belimi lasmi, če je njegova ljubljena iz otroških let že postala spet prave vere - pa ne sme.

Preko polja sem mu prihajajo nasproti mladi ljudje. Pozorno jih opazuje, ko se mu približujejo. "Ali se mi bo kdo odkril, me kdo spoznal?" Pa kakor pesem poje o popotniku, gredo mimo njega njegovo nekdanji stari znanci in nihče ga ne spozna. Divja brada, sonce, na bojnih poljanah in potne srage so plavalasega mladeniča toliko spremenile, da ga ni mogel nihče spoznati.

Dalje proti gradu pelje cesta... Skozi gozdno zelenje se blešči temno oko s cvetjem obsejanega jezera. "Bog ve, ali stari ogljar še živi v tisti leseni koči tam pri jezeru?" Kolikokrat je, kot majhen kodrolašček skakal tam okrog kadeče se kope in kramljal s črnim ogljarjem. Na vse to je mislil Kristof, ko si je utiral pot preko majske trave k gozdni koči.

Lahno potrka na vrata. Nobenega odgovora. Odpre lesena vrata. Nobenega pozdrava. Nasproti mu zazija le zapuščena pusta praznina. Na polomljeni leseni klopi najbrže že par let ni več počival noben popotnik.

Mirno in pokojno leži pred njim domače polje. Kako naj zve, če stara grajska gospa še vedno hrepeni po njem, če ga dekletce, mlado kot majsko jutro, še vedno čaka tam gori v pozlačenih oknih. Kako naj to zve, ne da bi ga prepoznali in mu v zardevajoči obraz začudeni rekali: "Za Boga, saj ste vendar vi mladi grajski gospod, katerega smo že toliko časa imeli za mrtvega!"

Kristof nepremično stoji ob jezeru in napeto strmi v okna na

gradu svojih očetov. "Da bi se pokazal vsaj en obraz! Tri okna so -odprta!"

V tem razmišljanju čisto nalahno zašepeče v vojakovih prsih: "Pojdi, pa povprašaj, še pri križih na pokopališču!" Ostra kot meč je ta misel za njegovo dušo. Vendar uboga glas, ki mu je to nasvetoval in gre proti kraju, kjer so rajni našli svoj zadnji mirni dom. Pot ga vodi pod zidovi grajskega vrta. Snežnobela jablana ga pozdravlja s svojim cvetjem. "O Bog, moja mlada jablana v cvetju". Krištof strmi vanjo kot zamaknjen v daljne čudovite dni: "Kakšno naključje! Domov sem se vrnil ob jabolčnem cvetju."

Pri vaški cerkvi ne vidi od cerkvenih vrat stopicati nobene stare mamice sebi naproti. Krištof začne pozorno motriti na grobne spomenike ob cerkvenem zidu. Vrbe žalujke nežno zasenčujejo napise na nagrobnih kamnih. Vsi ti kamni so mu poznani. Vendar tu eden je tudi nov! Krištof stopi v senco. Moj Bog, kako mu bije srce! Skloni se in bere:

Anno D.10. dne v mesecu Kristusovega rojstva
16... je blagorodna gospa, gospa Sibila.....
blaženo v Gospodu zaspala in tu leži pokepana;
po Kristusovem zaslužanju, naj ji Bog nakloni
veselo vstajenje. Amen.

Že davno je zatonilo majsko sonce, ko je Krištof zapustil grob. Kamen mu je dal odgovor na eno veliko vprašanje njegovega srca: Gospa s snežnobelimi lasmi se je preselila v boljše deželo.

Kaj je sedaj z drugim vprašanjem? Če bo dobil tudi na tega za odgovor "Ne", potem praga na gradu svojih očetov ne sme prestopiti.

Prav kratka je bila pot do grajskih vrat. Slednja mišica trepeče na mladeniču... Ko je šel posebni tujec skozi vas, so se na cesti nehali igrati otroci. Najradovednejši so tekli za njim prav do grajskih vrat, Krištof stoji pred vrati. - Vdolbina nad vrati je prazna. Ledeni mraz gre revežu skozi dušo. - Kot okamenel obstoji. - Sedaj opazi vaško otročad. Hitro stopi do najbližjih otrok.

"Povejte mi... kje je... kdo je... zakaj je ta prostor tu gori nad vrati prazen?" se šepetaje trgajo besede iz Krištofa.

"Marjetka je Marijo, ki je bila tam gori, sežgala", mu prav tako skrivnostno zašepeče najbližji malček.

Krištof ve sedaj zadosti. Obrne se proč od otrok, ki se porazgube na vasi. Za meč prime in preko ustnic mu pridejo grenke besede: "Tako mi od vseh lepih stvari moje mladosti sedaj ni ostalo drugega kot ti - ti, grob moje matere in moja čista ljubezen."

V dušo pa mu je legla kot prepad globoka, brezdanja bolečina...

"Moja kri torej ni imela pri božjem Srcu moči, da bi ji izprosila izpreobrnjenje! Nobene, nobene, prav nobene moči!" Otare si solzo, še drugo, tretjo, četrto, potem stopi v senco dreves, da bi ga na gradu ne opazili. Njegova zaobljuba mu sedaj stoji pred dušo kot mračen, temen oblak. "Sam si si zapahnil dom, vse do tlej, dokler si ne priboriš Lavretičine duše." Ura teče četrto za četrto, pa kar stoji in čaka. Skozi odprta vrata gleda na grajsko dvorišče, v srcu pa je zvrhana mera neizmerne žalosti.

"Marjetka ji pravijo. Marijino podobo so pa zažgali!... Zažgali!... Njo bi pa vseeno rad videl! Vsaj enkrat bi jo rad spet videl!"

Kljub temu se je tega trenutka skoraj bal. "Moj Bog, če bi prišla... če bi sedaj kar nenadoma stopila pred me! Ali naj ji rečem: Spomni se jabolčnega cvetja! Ne, moj Bog, ne! Vendar mi moraš dati moči, levje moči, da ji ne bom padel okrog vratu in ji kar zavpil: "Jaz sem Krištof, in zate sem prelival kri... vrni se!"